

Bergen Næringsråd

Bergen Chamber of Commerce and Industry

Miljøverndepartementet
Postboks 8013
0030 Oslo

Bergen 13.september 2010

Forvaltningsplanen for nordområdene inkl. Lofoten og Vesterålen – Høringsuttalelse

Innledning

Bergen Næringsråd takker for invitasjonen til å delta i høringsprosessen rundt regjeringens arbeid med forvaltningsplanen for nordområdene og havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen. I forbindelse med oppdateringen av planen vil regjeringen i 2011 vurdere om det skal settes i verk en konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet i disse områdene.

Dette er en svært viktig sak, med betydelige nasjonale og regionale implikasjoner. Bergen Næringsråd er regionens største private næringsforening med 2800 medlemmer. En betydelig andel av medlemsmassen vår er relatert til olje- og gasssektoren. Vi har derfor et sterkt engasjement i denne saken.

Bergen Næringsråd vil i denne høringsuttalelsen argumentere for at det bør startes en konsekvensutredning av petroleumsaktivitet i områdene Nordland VI og VII, samt Troms II. De potensielle økonomiske gevinstene er store, og vi mener at innstillingen fra Faglig forum gir trygghet for at leteaktivitet og eventuell produksjon kan foregå innenfor miljømessig forsvarlige rammer.

Arbeidsplasser og økonomi

Etter 40 års lete- og produksjonsaktivitet er fortsatt 24 prosent av de anslåtte olje- og gassressursene klassifisert som uoppdagede. I en fase der stadig flere felt når et modent nivå, og oljeproduksjonen befinner seg i en nedadgående kurve, er det avgjørende at det åpnes nye leteområder samt satses ytterligere på ulike IOR-tiltak (økt utvinningsgrad) for felt i produksjon. Tilgang på nye leteareal vil bety svært mye med hensyn til å opprettholde investeringsviljen, kompetansen og verdiskapningen innen oljeindustrien i Norge.

Vi vil benytte anledningen til å understreke sammenhengen mellom økt utvinningsgrad og et høyt nivå på bevilgningene til petroleumsforskning. Dette er et område hvor økt offentlig innsats vil kunne innebære svært store inntekter til fellesskapet gjennom høyere olje- og gassproduksjon. De senere års reduksjoner i petroleumsrelaterte forskningsprosjekter er derfor svært uheldige, og bør reverseres.

Når det gjelder spørsmålet om åpning i nord, så brytes dette for Bergen Næringsråd ned til hvordan vi som nasjon kan utnytte naturressursene våre til å sikre den unike økonomiske handlefriheten vår på en miljømessig bærekraftig måte også i årene som kommer.

Inntektene fra olje- og gassproduksjonen har vært massive over flere ti-år, og betydningen for norsk økonomi er udiskutable. Dette har vi til fulle fått anskueliggjort gjennom den siste globale finanskrisen, der de sterke statsfinansene våre har gitt oss en enestående økonomisk handlefrihet til å drive motkonjunkturpolitikk. Når Faglig forum og Oljedirektoratet anslår at det finnes i størrelsesorden 1,3 milliarder fat o.e. utenfor Lofoten og Vesterålen, så er dette et betydelig ressursanslag som vil kunne gi grunnlag for arbeidsplasser, næringsutvikling og ytterligere styrking av vår økonomiske handlefrihet de neste ti-årene.

Petroleumsnæringen står for en fjerdedel av BNP, en tredjedel av statens inntekter og halvdelen av eksportinntektene. Bransjen sysselsetter nærmere 250 000 mennesker, direkte og indirekte. Dette er arbeidsplasser som er spredt landet og kysten rundt, og som utgjør viktige deler av det økonomiske fundamentet for mange lokalsamfunn.

Debatten om de økonomiske gevinstene knyttet til petroleumsaktivitet i nord er ofte fokusert mot næringspolitiske ringvirkninger på land i Nord-Norge. Dette er et viktig og riktig perspektiv. For Bergen Næringsråd er det imidlertid viktig å presisere betydningen denne næringen har for vår region. En kartlegging gjennomført av Business Region Bergen viser at energinæringen i Bergensregionen, hvor den absolutt største majoriteten kommer fra olje- og gassektoren, har en årlig omsetning på over 220 milliarder kroner, verdiskaping på 72.5 milliarder kroner og knapt 27 000 ansatte.

Regionen har også en verdensledende oljeserviceindustri. En kartlegging gjennomført av Ernst & Young viser at oljeserviceindustrien i 2009 nasjonalt utgjør 80 000 ansatte, 600 selskaper og en omsetning på 280 milliarder kroner (selskaper som er inkludert har en omsetning større enn 20 millioner og hoveddelen av aktivitetene innen olje og gass, inkludert offshore). Undersøkelsen er gjennomført fylkesvis, men tallene samsvarer i svært stor grad med aktiviteten i Bergensregionen

Av dette er 17 prosent av selskapene, 12 prosent av omsetningen og 16 prosent av de ansatte lokalisert i Hordaland (den komplette rapporten er vedlagt). Disse tallene viser med all mulig tydelighet hvilken betydning petroleumsnæringen har for arbeidsplasser og velferd nasjonalt og i Bergensregionen. Oljeserviceklyngen i Hordaland er landets nest største og har opplevd stabil vekst, både i omsetning og antall ansatte de senere år. Hordaland har også fått status som Norwegian Centre of Expertise (NCE) Subsea og er et verdensledende kompetansesenter innenfor subseateknologi. Klyngen er spesielt sterke innenfor operativ drift og installering. Kompetanse som er nødvendig for fremtidig utbygging i nord.

Disse oversiktene illustrerer også omfanget av de negative økonomiske og kunnskapsmessige konsekvensene som vil inntreffe hvis denne næringen skulle oppleve et betydelig og brått fall i aktivitetsnivået.

Bergen Næringsråd vil i tillegg understreke at disse 600 selskapene innenfor oljeservice, sammen med operatørselskapene og andre aktører, utgjør sterke næringsklynger mange steder i landet, ikke minst i Bergensregionen. Et markant fall i petroleumsaktiviteten vil raskt føre til svekkelse av energiklyngene og tap av møysommelig oppbygd kompetanse. Dette er forhold som ofte blir undervurdert i den offentlige debatten, og som underbygger behovet for at oljeselskapene får tilgang på nye leteareal.

Miljø, sikkerhet og beredskap

Områdene utenfor Lofoten og Vesterålen er særlig verdifulle og sårbare. Bergen Næringsråd mener derfor at fremtidig petroleumsaktivitet her må underlegges et særlig strengt miljøregime. Vi mener derfor at det er positivt at det utarbeides en egen forvaltningsplan for området. Et slikt arbeid vil fremskaffe mye ny kunnskap, og bidra til økt fokus på miljøberedskapen i området, også uavhengig av om det åpnes for petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen. Vi merker oss med interesse at innstillingen fra Faglig forum bekrefter det forhold at skipstrafikken utgjør en langt større miljørisiko enn petroleumsaktiviteten i disse områdene

Bergen Næringsråd har også merket seg de øvrige hovedkonklusjonene i den omfattende utredningen fra Faglig forum:

- De potensielle miljø- og samfunnsmessige konsekvensene av en ulykke i planområdet kan være betydelige, enten en slik ulykke skyldes petroleumsvirksomhet, skipstrafikk eller en atomulykke.
- Risikoen for uhellsutslipp vurderes som lav, og ventes ikke å endre seg vesentlig fram mot 2025.
- For sjøfugl (lunde og toppskarv), sjøpattedyr (havert) og strandområdene viser studiene at det er en langvarig utblåsning/stort skipshavari ved Nordland V og Nordland VI som vil ha de største miljøkonsekvensene. Sannsynligheten for slike hendelser er imidlertid svært lav.
- Når det gjelder torsk og sild er frekvens for miljøskade beregnet til i størrelsesorden 10-5 og 10-6. Dette innebærer at et modellert tap inntil 5-10 % av en årsklasse har en sannsynlighet på én gang hvert 100 000 år. Tap av større andeler av en årsklasse har enda lavere sannsynlighet.

Med disse tunge, faglige vurderingene i bunn mener Bergen Næringsråd at vår hjemlig olje- og gassindustri vil ha svært gode forutsetninger for å drive både leteboring og produksjon innenfor miljømessig forsvarlige rammer. Det teknologiske nivået på industrien som har utviklet norsk sokkel i 40 år er i verdenstoppen. Samtidig har vi i Norge et regime for ressursforvaltning og sikkerhet som også befinner seg i verdenstoppen. Dette har vært avgjørende for at vi har kunnet drive omfattende leteaktivitet og produksjon på norsk sokkel i 40 år. Det er også grunn til å tro at teknologien vil utvikle seg ytterligere og bli enda sikrere før en eventuell oppstart av produksjon i nord.

De faglige og saklige argumentene for å åpne for petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen er dermed sterke. Bergen Næringsråd vil imidlertid understreke at en slik aktivitet må omfattes av strenge miljø- og sikkerhetskrav. Derfor har vi forståelse for regjeringens beslutning om å utsette beslutningen om å utarbeide konsekvensutredning til omstendighetene rundt eksplosjonen og utblåsningen fra Deepwater Horizon i Mexicogulven er nærmere kartlagt. Det er svært viktig at også selskapene på norsk sokkel tar lærdom av denne tragiske ulykken.

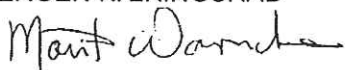
Hensynet til lokaldemokratiet

Næringsforeningen vil videre påpeke at spørsmålet om konsekvensutredning også handler om lokaldemokrati. Dette er den eneste måten å få tilgang på kunnskap om hvilke ringvirkninger økt petroleumsvirksomhet vil ha for lokalmiljøet. Videre vil en konsekvensutredning gi alle parter et gjennomarbeidet grunnlag for å ta stilling til spørsmålet om videre utvikling i sårbare områder. De østlige delene av Barentshavet fremstår i denne forbindelsen som særlig interessante i kjølvannet av at striden mellom Norge og Russland om delelinjen nå er løst.

Konklusjon

Bergen Næringsråd mener at det bør utarbeides en konsekvensutredning for fremtidig petroleumsaktivitet i nordområdene, inkludert Lofoten og Vesterålen. Dette er en sak av svært stor betydning for arbeidsplasser, verdiskaping og velferd i Hordaland. De potensielle verdiene knyttet til utvinning av disse ressursene er betydelige også i et nasjonalt perspektiv. Det teknologiske nivået på norsk sokkel er i verdenstoppen, og i kontinuerlig utvikling. Vi er derfor overbevist om at fremtidig leteboring og produksjon i disse områdene kan gjennomføres på en miljømessig forsvarlig måte.

Med vennlig hilsen
BERGEN NÆRINGSRÅD

Marit Warncke
Adm. direktør